

Zbirka medijskih objav
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,
19. 12. 2012 do
20. 12. 2012

Število objav: 10
Tiskani mediji: 5
Splet: 2
Radijske postaje: 3
Televizijske postaje: 0
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Ringaraja

Seznam objav v zbirki:

		Naslov		
		Zdravilo za strah		
Zaporedna št.	Medij; Doseg	Poslovna asistenca; 0	Stran: 44	Površina: 1137 cm ²
1	Rubrika / Datum	Ostalo, 19. 12. 2012		
Stran v zbirki	Avtor	Košir Manca		
4	Teme	Ringaraja		

		Naslov		
		Zbornik Godbeni zvoki		
Zaporedna št.	Medij; Doseg	Radio Slovenija 1; 144000	22:00	Trajanje: 2 min
2	Rubrika / Datum	Zrcalo dneva, 19. 12. 2012		
Stran v zbirki	Avtor	Štukelj Kuzma Anamarija		
8	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov		
		V Mestnem muzeju v Ljubljani bodo predstavili zbornik Godbeni zvoki		
Zaporedna št.	Medij; Doseg	Radio Slovenija 3; 7000	16:05	Trajanje: 2 min
3	Rubrika / Datum	Svet kulture, 19. 12. 2012		
Stran v zbirki	Avtor	Štukelj Cusma Anamarija		
9	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov		
		Zbornik Godbeni zvoki		
Zaporedna št.	Medij; Doseg	Radio Sora; 9000	14:00	Trajanje: 1 min
4	Rubrika / Datum	Dober dan Gorenjska, 19. 12. 2012		
Stran v zbirki	Avtor	neznan avtor		
10	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov		
		Izšel prvi zbornik o organiziranem godbeništvu na Slovenskem		
Zaporedna št.	Medij; Doseg	STA (WEB); 24885		
5	Rubrika / Datum	Kultura, 19. 12. 2012		
Stran v zbirki	Avtor	STA		
11	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov		
		Sindikalisti spet izsiljujejo		
Zaporedna št.	Medij; Doseg	Demokracija; 15000	Stran: 21	Površina: 1602 cm ²
6	Rubrika / Datum	Slovenija, 20. 12. 2012		
Stran v zbirki	Avtor	Kocjan Vida		
12	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

		Naslov		
		Festival domoljubne pesmi		
Zaporedna št.	Medij; Doseg	Demokracija; 15000	Stran: 55	Površina: 688 cm ²
7	Rubrika / Datum	Kultura, 20. 12. 2012		
Stran v zbirki	Avtor	Kavčič Lucija		
16	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	V Ilirski Bistrici se požvižgajo na opozorila Čebašek-Travnikove		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Dnevnik; 118000	Stran: 12	Površina: 404 cm ²
	Rubrika / Datum	Slovenija, 20. 12. 2012		
Stran v zbirki 18	Avtor	Rupnik Ženko Veronika		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	V Ilirski Bistrici se požvižgajo na opozorila Čebašek-Travnikove		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Dnevnik.si (WEB); 205280		
	Rubrika / Datum	Iz tiskane izdaje, 20. 12. 2012		
Stran v zbirki 20	Avtor	Rupnik Ženko Veronika		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Tudi jeseni si lahko literat		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Dolenjski list; 54000	Stran: 18	Površina: 215 cm ²
	Rubrika / Datum	Kultura, 20. 12. 2012		
Stran v zbirki 23	Avtor	I. V.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

BEREMO Z MANCO KOŠIR

Zdravilo za strah

Bolečina duše vznikne zato, ker rojevamo novega sebe. Če ga sprejmemo, postanemo nov človek.

Raffele Morelli

DR. MANCA KOŠIR

V teh negotovih časih, ko mnoge preplavlja tesnoba in strah, je gotovo gotovo samo tole: vse se spreminja, ker vse mineva in se znova poraja. Tudi naše skoraj dve desetletji trajajoče druženje. Za vas, ki ste neprecenljivo komunikacijsko srce podjetij/organizacij, sem pisala od prve številke revije Tajnica. Slednja se je spremenila v Poslovno asistenco, ki s prihodnjim letom dobiva drugačna razsežja. Zato se končujeta moja rubrika in to meni tako ljubo dolgoletno sodelovanje. Tako je dobro in prav, ker čas zahteva spremembe in ker bo tudi moje življenje preusmerilo pero kam drugam. Če me boste pogrešale, me najdete na www.mancakosir.com in vsak drugi četrtek v mesecu ob 19. uri v kavarni Union na literarnih večerih z enakim imenom, kot ga je imela ta rubrika. In tudi na vaše veličastno srečanje v Portorožu bom prišla z veseljem še kdaj. Za danes še šopek knjig, ki so v času spreminjanja večne. Naj bogatijo vas, vaše otroke in vnuke, naj v dušo naselijo radost, upanje in mir.

Boris A. Novak, Jerko Novak, Neca Falk: Zdravilo za strah

Njihovih pesmi nisem pozabila, čeprav se je kasete, na kateri so bile posnete pred četrto stoletja, že davno izgubila. Zdaj so čarobne pesmi, imenitno glasbo in nepozabno interpretacijo Nece Falk osvežili na DVD, »za otroke, ki bodo nekoč odrasli, in odrasle, ki so bili nekoč otroci« (Boris A. Novak). Čeprav gre za glasbeno delo, vam ga priporočam že na začetku. Kajti temo preganjajo luči otroških src in rešen je, kdor ohrani otroško srce! Slovenci smo *zateženi*, nezaupljivi, zamerljivi in še kaj iz tega registra senčnih čustev zato, ker si premalo upamo biti otroci, ker se premalo igramo in veselimo, premalo pojemo in se vrtimo! Z letošnjim letom se končuje stari svet, pravijo preroki, in se začne nova doba. Začutil in živel jo bo, kdor bo odprl srce in

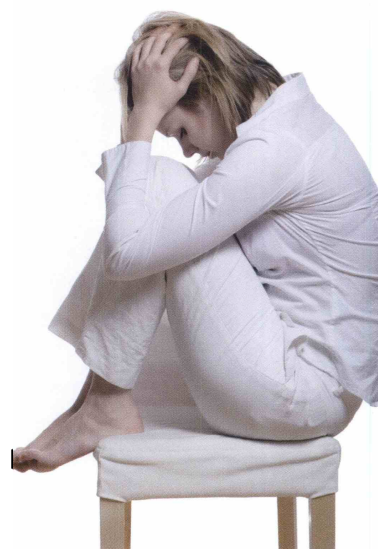
svetopisemsko bival: *Bodite kakor otroci in vaše bo nebeško kraljestvo.* Zato je treba brati otroške knjige, poslušati otroške pesmi, objeti otroke in se zavrteti v ritmu njihovega srca. Zgoščenka *Zdravilo za strah* je prava poslastica! Učimo se pesmi na pamet in brundajmo jih pogosto.

Rad imej življenje in cvetice. saj poljsko cvetje revnih je imetje, ki vpija dež in vse poglede in živi od sonca in besede in cveti, ko sliši tople pesnje.

Pa tisto – ah, kako strastno jo zapoje Neca – o plešočem bikcu, ki mu je bila usojena strahotna smrt v tuleči areni, on pa *skače do neba, / flamenko pleše iz srca (...)* Arena zdaj je *ganjena / nevarnost je odstranjena. / Živeti vsakdo si želi / in po svobodi hrepeni. // Olé, olé / kriče ljudje, / hrabri biki naj žive!!* Prepustimo se milo lepi *šivilji ptici: Sem šivilja Ptica / sinja repetica. // Šivam zemljo in nebo, šivam daljo in oko. // (...) S krili šivam širni zrak / in raztrgani oblak. // S kljunom šivam maj'ce / in lunine krajce. // Najrajši pa šivam, / tople otroške srajce!* Pa skoraj ponarodeli *Luni* in prgišču pesmic o oblakih ter uspavanki za konec: *Sanje so čarovni cvet, / domišljijjski nočni svet, / domišljijjski nočni svet, / vleče veke kot magnet.* Ko bomo poslušali in se učili Novakovih rim na pamet, bomo otroku v sebi in onemu v našem naročju dali najpomembnejše zdravilo na svetu: zdravilo za strah: *Pesem je zdravilo za strah, pesem je zdravilo za strah!*

Raffaele Morelli:

Nismo rojeni za trpljenje In česa nas je najbolj strah? Bojimo se trpljenja, bojimo se bolečin, še bolj duševnih kot telesnih. V slovenščini – hvala založbi Eno iz Nove Gorice – smo dobili prevod imenitnega dela, ki nam odpira oko, jasni pogled

in ozavešča videnje, kako iz bolečine. Na hrbtni strani te broširane, priročne knjige je odlično povzeto sporočilo: *Sporočilo knjige Raffaella Morellija, slavnega italijanskega zdravnika, psihoterapevta jungovske šole, avtorja številnih priljubljenih knjig o temnih in svetlih straneh človekove duše in enega največjih zagovornikov človekove celovitosti, enosti duše in telesa, prepletenosti vidnega in nevidnega, šibkosti zavednega in moči senc, ki se jih bojimo, je preprosto, a tudi revolucionarno: kadar začutimo bolečino, se ji ne izogibajmo, ne potlačimo je in ne spopadajmo se z njo, ampak se ji predajmo. Opazujmo jo, ne da bi jo hoteli pojasniti ali poiskati vzrok zanjo, živimo jo, ne da bi jo hoteli odtegniti in ne da bi se ji upirali, dovolimo ji, da nas premaga, kajti zbledela bo sama, potem ko nam bo predala globok nauk, ki nas bo prerodil in na novo osmisli našo življenje.*

Že dolgo me ni kakšna knjig tako globinsko potolažila kot knjiga *Nismo rojeni za trpljenje* zdravnika za dušo Morellija. Na podlagi izkusvenih uvidov in primerov iz bogate prakse nas avtor vodi v odkrivanje poti, po kateri naj iz semena, kar ob rojstvu smo, zrastemo v rastlino, ki je v tem semenu zapisana. Je naša resnična narava in njen zapis je v duši od nekdanj. Nezavedno nam na podlagi sanj, bolečin in trpljenja, nenavadnih dogodkov in trenutkov zjasnitve piše pisma. V njih je skrito sporočilo, kdo zares smo. In spodbuda – pogosto boleča, strašna, tudi smrtno grozna –, naj vendar postanemo to, kar smo. Morelli rad citira svoje duhovne učitelje, med njimi cesarja in filozofa nekoč veličastnega Rima Marka Avrelija: *Zapomni si, da vse niti vleče skrita stvar v nas: stvar, ki nam daje besede, ki nam daje življenje in ne nazadnje, ki nas dela ljudi.* Ta skrita »stvar« nam pošilja najpomembnejša vprašanja: *Kaj želi depresija od mene? Kam me želi peljati? Kaj želi nespečnost, da storim? Kakšne projekte ima moja duša z mano, ker mi pošilja napade panike? Kam želi priti? Kaj želi storiti z menoj?*

Da bi se prebudili, pridejo bolezn, bolečine, trpljenje. Ker je naš ego blokiral pretok energije, s katero bi avtentično bivali to, kar je v nas položeno, našo resnično, pristno naravo. *Težava je potrebna, saj zažene vitalno energijo, ki jo zaustavlja blokirani jaz, piše dušni zdravilec.* Že njegov vzornik, modri cesar Avrelij, je vedel, da ima duša

milijon rešitev za vsako težavo, ne le tistih dveh ali treh, na katere pomislimo sami, in si potem, denimo, zastavljamo take dileme: *Ali naj ga pustim ali ne pustim? Naj zamenjam službo ali ne?* Tuhtanje in stalno premlevanje enakih in enakih zadev nas ne bo popeljalo iz težav in ne bo odgovorilo pravilno. Nas bo pa zato duša s svojimi simboli v obliki bolezenskih simptomov in duševnih bolečin peljala tja, kamor hoče naše seme, da bi zraslo v svojo rastlino. Zato je najpomembnejše Morellijevo napotilo: *Samo opazuj in ne popravljalj! Kajti simptomi so klic bogov in tvoja naloga je videti jih, gledati jih, jih opazovati. Potem se bo zgodilo, kar se ima zgoditi. Vitalna energija je brezmejna in dvigne nas, kadar mislimo, da ležimo mrtvi v prepadu trpljenja. Kadar je žalost najbolj globoka, če ji le dovolimo, da nas objame in imamo pogum potopiti se na njeno dno, takrat bomo uzrli svetlobo znotraj, luč, ki nas bo ožarila za nov, svež dan.* Kakšna knjiga, kako inspirativna, kako imenitno zdravilo za strah je tale Morelli! Opazuj se in uvidi lastno poslanstvo, ne dovoli, da bi te dušili in zadušili družbeni klišeji, pričakovanja partnerjev in družine, videnja drugih! Ti si edinstven in o tej edinstvenosti govorijo tudi tvoje edinstvene bolečine. *Bolečina duše torej vznikne zato, ker rojevamo novega sebe. Če ga sprejememo, postanemo nov človek.* Če pa preveč razmišljamo, se borimo in upiramo, ne bomo rodili samega sebe, temveč se odločimo za splav.

Napisana je ob pravem času, ko depresija grozi, da bo postala epidemija zahodnega sveta, in je strahu, tesnobe in panike med nami preveč. Recimo si: *Sem tukaj in zdaj, naj bo, kar bo! Bodimo veseli, da smo živi!* Bolečine nam večkrat hočejo povedati prav to: *Živ si, živ, bodi hvaležen!* Sreča je možna, veselje do življenja pa je nujni pogoj zanjo. Prepusti se, ne delaj načrtov, ne pričakuj, naj te ne slepijo iluzije in utvare. Odpri oči vase in poglej: začnejo se pojavljati trenutki sreče in radosti. *Prihajajo in odhajajo, toda vse pogosteje se vračajo na obisk, kajti bivamo kot lahkotna voda neizčrpnega izvira, ki je naše sebstvo.* Naš resnični jaz. Rastlina, ki je zrasla iz edinstvenega semena, položenega v maternico s prav posebnim namenom. Da bo postalo

to, kar je v njem zapisano.

Ifigenija Simonovič, Marit Eikaas Haavimb: Jezerce na robu

Eno najboljših zdravil za strah in bolečino so solze. A kaj, ko so fantiče učili, da se za moške ne spodobi jokati, in ko to mantro prevzema vse več deklet in žensk! Jezerce na robu oči pa čaka, da se bo lahko izlilo, in mnogotera bitjeca, ki v njem živijo, kričijo, da hočejo na plan. Toda to ne gre kar tako, z lahkoto. Da se lahko deklica Klara razjoka, potrebuje sočutno teto, kot je Ifigenija potrebovala prijateljico Marit in Marit še bolj njo, ko je bila bolna in prestrašena. Obe nista znali jokati in sta se s pravljico o jezercu, ki je nastajala spontano, se pošiljala po elektronski pošti, spodbujali k solzam in izpovedovanju svojih občutij. Ifigenija je narisala prisrčne ilustracije. Čar knjižice je tudi v tem, da lahko le čečkamo po njej, barvamo in narišemo svoje risbice, kaj napišemo. To je interaktivna knjižica, ki kar kliče, da vse vrste otrok ustvarjajo, od tistih, ki še težko držijo barvice v drobceh rokah, do nas, ki prebujamo otroka tako, da beremo pravljice, med njimi to milo **Jezerce na robu** (Miš, 2012).

Pomembno je, da se ne ubadate z nepomembnimi občutki – čeprav je vsak občutek v določenem trenutku za nekoga pomemben. Predvsem pa ni nič narobe s solzami! zapiše Ifigenija na koncu odkritosrčnega uvoda. Potem sledimo pravljici o deklici Klari in njenih zanimivih prednikih – njena prababica je imela čudežno moč –, pa opazujemo pasjo ljubezen, ki občuti, kdaj je kdo zares žalosten. Leks je tudi zdravilo za strah, kajpada! Dona Solza kraljuje v enem očesu, v drugem pa Gospod Solženicinov in oba bi rada, da Klara zajoka. Ta pa sovraži solze, sovraži jih! Potem pa ljuba teta Klara spregovori resnico: *Spregovarila sem o svojem očimu, ki je bil krut, zelo krut. Povedala sem ji o svojem otroku, ki je umrl, še čisto majhen. In povedala sem ji, da nisem mogla nikoli jokati.* Klara je končno zajokala in solze so ji tekale po licih. Izhlipa svojo bolečino, ker je umrla njena ljuba babi, in zdaj misli, da je ni marala, sicer bi bila še z njo, tako pa uboga Klara sploh ne ve, kje je.

Jezerce ob robu je tenkočutno, duhovito in pravljичno barvito dovoljenje za jok. Hvalnica solzam. Ko jo bomo brali in barj

vali z velikimi ter majhnimi otroki – zato pa priporočam, da knjižico kupujete za božična in novoletna darila vsem vrstam ljubih ljudi –, bomo lahko spregovorili o lastni bolečini, se pomenili o smrti, o hrepenenjih. In pokazali ljubezen, najpomembnejšo zdravilko strahu.

Kajetan Kovič, ilustracije Jelka Reichman:

Reichman: Kako se vrtijo ulice Kdo ne pozna znamenitega Mačka Murija? Pa prijatelja Pikija Jakoba? Pa lepih, prelepih pesmi iz zbirke Zlata ladja, pa hudomušnih pogovorov z mačko Moniko in še drugih Kovičevih zgodbic za otroke? Zdaj so vse te umetnine, igrive vragolije in otroške melanholije, duhovite in iskrive, po zaslugi Mladinske knjige spet med nami in z nami. Vezane v debelo knjigo, kot se za izbrano delo spodobi, opremljene z ljubkimi ilustracijami Kovičeve zveste ilustratorke Jelke Reichman. Zdaj končno imamo babice in dedki, mame in očki, pravo debelo knjigo, da lahko iz

nje beremo vsak večer in vse leto, in otroke naučimo, naj se debelih knjig ne bojijo. Tudi te so zdravilo za strah pred nočjo in jutrišnjim dnevom, pred učiteljico hudo in zdravnikom strašnim, pa še pred marsičem, česar se bojimo mi, otroci tega božansko lepega sveta. Včasih ga vidimo tako temnega in strašnega, da pomagajo samo zdravila za strah. Najlepša so zapisana v knjigah, rimah in nevezani besedi, taka, ki pomagajo jezercem na robu oči, da se izlijejo in s solzami ovlažijo lica rdeča. Zato ni fraza, ampak je čista resnica: knjige so najboljše prijateljice, naše učiteljice in tolažnice, bodrilke in spovednice. Povemo jim lahko vse, zaradi česar je težko in žalostno naše srce, one pa nam bodo odgovorile tako, da nam bo lažje in spet lepo. Samo sedimo na zlato ladjo iz besed – podložene s čarobnimi melodijami Jerka Novaka nam bodo pomagale še hitreje izpluti – in predajmo se zaupljivo valovom, ki nas peljejo v pravo smer. Domišljija in sanje najbolje vedo, od kod smo in kam naj potujemo.

Zlata ladja

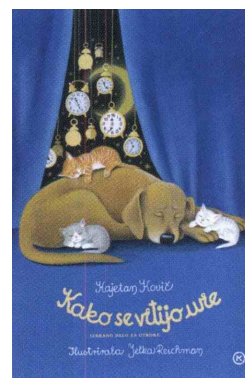
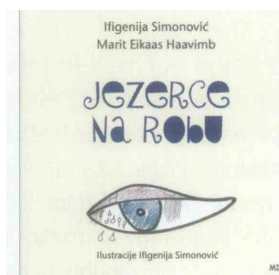
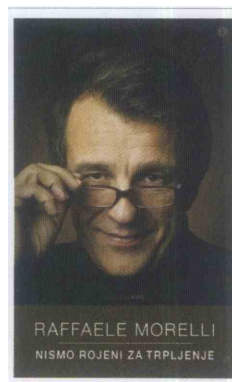
*Zlata ladja k nam prihaja,
iz neznanega je kraja.
Kakor v sanjah mimo pluje,
koga vozi, kam potuje?*

*Sédimo na zlato barko.
Z njo potuje medved Marko,
z njo se vozi mala Nina
in veselih punčk družina.*

*z njo se pelje bratec Jurij
in čarovnik Čurimuri,
zadaj pa sedi veliki
in učeni maček Miki.*

*Tja v deželo Čiračare,
kjer so vse stvari na pare,
tja v deželo Ringarajo,
kjer se maskare igrajo.*

*tja v deželo Čarovnijo,
kjer se čudeži godijo,
skoz viharje in vetrove
zlata ladja varno plove.*

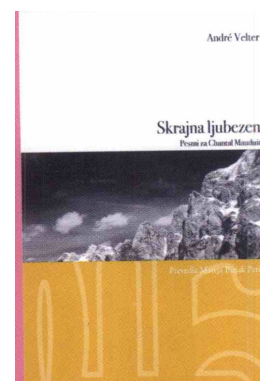

P. S.

Še o dveh knjigah moram spregovoriti, preprosto moram! Obe knjigi sta napisala pretanjena francoska poeta, oba po izgubi ljubljene ženske, s katero sta ostala povezana. Vsa njuna literatura, spisana po obeh smrtih, pričuje, da je Ljubezen močnejša kakor Smrt. Deli Christiana Bobina **Za vedno živa** (Litera, 2008) in Andréja Velterja **Skrajna ljubezen** (Književno društvo Hiša poezije, 2011) sta nepojmljivo lepi. Božansko lepi! *Pred tvojo smrtjo sem kot pred uganko*, piše Bobin, *za katero ne vem natančno, kaj vsebuje nežnega in kaj groznega, jasno mi je da nimam izbire in bom moral, če bom hotel položiti roko na nežnost, pobrati tudi grozoto, nikoli mi nisi dala ničesar, kar ne bi bilo plemenito in čisto, iščem, kaj je v tvoji smrti skritega plemenitega in čistega, pišem, kot si me naučila to početi: povsod, tudi v najslabšem, iščem snov za hvalnico*. Ljubi Christian, tako hočem pisati tudi jaz, učiš me, učiš! Pisati hvalnice vsemu, kar je. In me učiš ti, André, čigar ljubico Chantal Mauduit je zasul plaz tam visoko pod nebom, in bi ti

od žalosti umrl, zblaznel, če ne bi zaprisegel ritualni usmrtnitvi časa: *Kajti hočem iti naprej s teboj, tudi brez tebe. Ker bom nadaljeval brez tebe, s teboj, ta vzpon, ki je odvisen samo še od naju*. Zato pripoveduješ, kdo je tvoja ljubezen, brez premora jo opisuješ, nam poješ o njeni lepoti in smeju, njeni svetlobi in moči, govoriš angelom in vilam, ko pišeš nam, človeškim bitjem, o vrtoglavici v vajinih očeh in se ne naveličaš pripovedovati o tvojem življenju iz ustnic na ustnice/in o tvojih skrivnostih na mojih ustih,/o tvojih kodrih,/o sijaju tvojega glasu, ki je tikal bogove. Tudi tebe je ona naučila, da živiš neizprosno in čist, *ne da bi nad čemerkoli klel*. Tudi ti, André, kot Christian in mnogi poeti, veš, da je pesem zdravilo za strah, in verjameš, da izrekana ljubezen živi, saj v objemu z vsako besedo oživi njen spev in meri trajno neizmerljivost usodne čarovnije, ki ne more umreti. Presvetljeno je to posestvo, brezmejen je njegov sij.

Zbornik Godbeni zvoki

RA SLOVENIJA 1, 19.12.2012, ZRCALO DNEVA, 22:00

Nadaljujemo s kulturo. V Mestnem muzeju v Ljubljani so danes predstavili zbornik Godbeni zvoki, ki je izšel ob 40 letnici organiziranega godbeništva na Slovenskem in ob 15 letnici ustanovitve Zveze slovenskih godb. Prispevek Anemarije Štukl Cusma.

ANAMARIJA ŠTUKL CUSMA: Podatkovno bogat in estetsko oblikovan zbornik je prva monografija, v celoti posvečena pregledu na razvoj godbeništva na Slovenskem. Izdala ga je Zveza slovenskih godb ob pomoči **Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti**. Njegov urednik je muzikolog Nejc Cukljan.

NEJC CUKLJAN (muzikolog): Treba je vedeti, da je zbornik tako precej večplastno zasnovan. Vsaka godba je imela možnost, da se predstavi v sliki in v besedi. Sicer pa je poleg predstavitev godb v zborniku prvi del namenjen strokovnim prispevkov, kjer je orisana zgodovina godbeništva. No, v zadnjem tretjem delu so pa predstavljeni različni pregledi, različni podatki. Kaže pa to zelo lepo, na kakšen način so godbe kvalitetno rastle, ne glede na to, kakšen repertoar so izvajale, ne.

ŠTUKL CUSMA: A razvojno pot od Združenja pihalnih orkestrów leta 1972 pa do ustanovitve današnjega reprezentativnega Združenja slovenskega godbeništva Zveze slovenskih godb je s shranjenimi prispevki, zapisi in članki osebnega arhiva obogatil nekdanji predsednik Zveze, dirigent Ervin Hartman.

ERVIN HARTMAN: Ves čas mojega delovanja na godbeništvu sem že zbiral to in ko smo sedaj ugotovili dejansko, da je to, 40 letnica se nam bliža, sem to začel malo urejati in nabralo se je kar 20 rednikov podokumentacije o godbeništvu pri nas. In to je tudi osnova dejansko za večino dela tega zbornica.

ŠTUKL CUSMA: V Zvezo slovenskih godb je danes včlanjenih 106 godb in pihalnih orkestrów, ki dejavno bogatijo kulturno življenje po vsej Sloveniji. Z izdajo preglednega zbornika pa slovensko godbeništvo tudi stopa ob bok drugim evropskim državam, kjer so podobne izdaj stalnica že nekaj časa.

V Mestnem muzeju v Ljubljani bodo predstavili zbornik Godbeni zvoki

RADIO SLO3 (PROGRAM ARS), 19.12.2012, SVET KULTURE, 16:25

BARBARA ZUPAN: Ob 40 letnici organiziranega godbeništva na slovenskem in 15 letnici ustanovitve Zveze slovenskih godb je pred kratkim izšel zbornik Godbeni zvoki, ki je prva monografija v celoti posvečena pregledu in razvoju godbeništva na slovenskem. Podatkovno bogato in estetsko oblikovano delo bodo predstavili danes ob sedemnajstih v Mestnem muzeju v Ljubljani.

ANAMARIJA ŠTUKELJ CUZMA: Zbornik Godbeni zvoki je izdala Zveza slovenskih godb ob pomoči javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, uredil pa ga je muzikolog Nejc Sukljan.

NEJC SUKLJAN: Treba je vedeti, da je zbornik večplastno zasnovan. Med drugim ima v srednjem delu, oz. vsaka godba je imela možnost da se predstavi v sliki in besedi. Sicer pa je poleg predstavitev godb v zborniku prvi del namenjen strokovnim prispevkom, kjer je orisana zgodovina godbeništva na sploh in pa seveda na slovenskem in potem v posebnem članku, na podlagi gradiva ki ga je zbral Ervin Hartman, orisano delovanje Zveze slovenskih godb, vseh 40 let, torej zveze godb in pa njenega predhodnika Združenja pihalnih orkestrrov Slovenije. V zadnjem, tretjem delu so pa predstavljeni različni pregledi, različni podatki. Navedeno je kdo vse je dobil najvišja priznanja Zveze godb. Navedeno je kdo vse je sodeloval v raznih organih in komisijah in pa seveda, kar je še posebno dragoceno, naveden je celoten pregled tekmovanj ki jih zveza organizira že od konca šestdesetih let, z vsemi žirijami, z vsemi obveznimi skladbami, z dirigenti, z vsemi nastopajočimi orkestri. Tukaj je bilo treba ogromno podatkov zbrat. Kaže pa to zelo lepo, na kakšen način so godbe kvalitetno rasle, glede na to kakšen repertoar so izvajale.

ŠTUKELJ CUZMA: Razvojno pot od združenja pihalnih orkestrrov v letu 1972, še pod okriljem Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije, do današnjega reprezentativnega združenja slovenskega godbeništva je s prispevki osebnega arhiva obogatil nekdanji predsednik Zveze slovenskih godb, dirigent Ervin Hartman.

ERVIN HARTMAN: Ves čas mojega delovanja na godbeništvu, to je, dejansko sem 67. leta že prevzel dirigentsko palico, od takrat, pa še prej, sem že zbiral kar mi je prišlo v roko okoli godbeništva. Pa ne z namenom da bomo, skratka, škoda se mi je zdelo zavreči, posebno te dokumente ki so se nabirali. In ko smo sedaj ugotovili dejansko da se nam 40. letnica bliža, sem to začel malo urejati in nabralo se je kar 20 rednikov po dokumentacije o godbeništvu pri nas. In to je tudi osnova za večino dela tega Zbornika.

ŠTUKELJ CUZMA: Godbeništvo ima na slovenskem dolgo tradicijo. Prvi ga omenja že Janez Vajkard Valvasor. Danes tudi pri nas sledi sodobnim tokovom, se povezuje z multimedijско tehnologijo in drugimi umetniškimi praksami. Z vključevanjem mladih in vedno večjo profesionalizacijo pa je že davno pometlo s predsodkom, da gre za nekaj zastarelega in povezanega z vaškimi veselicami. Z izdajo zbornika pa slovensko godbeništvo tudi stopa ob bok drugim evropskim državam, kjer so podobne izdaje stalnica že nekaj časa

Zbornik Godbeni zvoki

RA SORA, 19.12.2012, DOBER DAN, GORENJSKA, 14.00

Zveza slovenskih godb je ob 15-letnici svojega delovanja in ob 40-letnici organiziranega godbeništva na Slovenskem izdala zbornik Godbeni zvoki. Sestavljajo ga trije deli. V prvem so strokovni prispevki, v drugem so predstavljene vse slovenske godbe, tretji pa podaja podatke s področja godbeništva, je na predstavitvi povedal urednik Nejc Sukljan. Predsednik Zveze slovenskih godb Tone Urbas je uvodoma dejal, da so tudi pred zvezo, do leta 1972, delovale posamične organizacije na področju godbeništva. Da pred tem ni prišlo do organiziranega godbeništva, se zdi Urbasu nenavadno, saj se slovenske godbe lahko pohvalijo s 300-letno tradicijo. Opozoril je tudi na pomanjkljivo gradivo v času delovanja zveze, kar je botrovalo k poznemu izidu zbornika. Zahvala za zbrano gradivo v pričujočem zborniku gre po Urbasovih besedah častnemu predsedniku zveze Ervinu Hartmanu, ki je tudi avtor strokovnih prispevkov. Sukljan, ki je na podlagi Hartmanovega gradiva uredil zbornik, je pojasnil, da prvo poglavje poleg pregleda zgodovine godbeništva vsebuje tudi pripadajočo terminologijo. Strokovne članke je poleg Sukljana in Hartmana prispeval še Marko Repnik. Drugi del je namenjen predstavitvi slovenskih godb, ki si sledijo kronološko po letu ustanovitve. Delo sklne poglavje z imeni nagrajencev na tekmovanjih v organizaciji Zveze slovenskih godb. V zadnjem poglavju so prikazani tudi podatki o vseh članih različnih odborov in komisij godbeniških združenj po letu 1972. Po Hartmanovih besedah so se z izdajo zbornika godbenikom uresničile sanje, saj so končno dobili svojo publikacijo. Zbornik, ki ga je oblikovala Milena Oblak Erznožnik, je sofinanciral Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije. Jubilej godbeništva bosta zveza in Javni sklad za kulturne dejavnosti obeležila še s slovesnostjo, ki bo ob 17h na Magistratu.

Izšel prvi zbornik o organiziranem godbeništvu na Slovenskem

Izšel prvi zbornik o organiziranem godbeništvu na Slovenskem

Ljubljana, 19. decembra (STA) – Zveza slovenskih godb je ob 15-letnici svojega delovanja in ob 40-letnici organiziranega godbeništvu na Slovenskem izdala zbornik Godbeni zvoki. Sestavljajo ga trije deli – v prvem so strokovni prispevki, v drugem so predstavljene vse slovenske godbe, tretji pa podaja podatke s področja godbeništvu, je na predstavitvi povedal urednik Nejc Sukljan.

Predsednik Zveze slovenskih godb (ZSG) Tone Urbas je uvodoma dejal, da so tudi pred zvezo, do leta 1972, delovale posamične organizacije na področju godbeništvu. Da pred tem ni prišlo do organiziranega godbeništvu, se zdi Urbasu nenavadno, saj se slovenske godbe lahko pohvalijo s 300-letno tradicijo.

Opozoril je tudi na pomanjkljivo gradivo v času delovanja zveze, kar je botrovalo k poznemu izidu zbornika. Zahvala za zbrano gradivo v pričujočem zborniku gre po Urbasovih besedah častnemu predsedniku zveze Ervinu Hartmanu, ki je tudi avtor strokovnih prispevkov.

Sukljan, ki je na podlagi Hartmanovega gradiva uredil zbornik, je pojasnil, da prvo poglavje poleg pregleda zgodovine godbeništvu vsebuje tudi pripadajočo terminologijo. Strokovne članke je poleg Sukljana in Hartmana prispeval še Marko Repnik.

Drugi del je namenjen predstavitvi slovenskih godb, ki si sledijo kronološko po letu ustanovitve. Delo sklone poglavje z imeni nagrajencev na tekmovanjih v organizaciji Zveze slovenskih godb. V zadnjem poglavju so prikazani tudi podatki o vseh članih različnih odborov in komisij godbeniških združenj po letu 1972.

Po Hartmanovih besedah so se z izdajo zbornika godbenikom uresničile sanje, saj so končno dobili svojo publikacijo.

Zbornik, ki ga je oblikovala Milena Oblak Erznožnik, je sofinanciral Javni sklad za kulturne dejavnosti RS. Jubilej godbeništvu bosta zveza in JSKD obeležila še s slovesnostjo, ki bo ob 17. uri na Magistratu. jvo/av

Sindikalisti spet izsiljujejo

Vida Kocjan, foto: Matic Štojs, Gregor Pohleven, Evropska komisija

Sindikati javnega sektorja pod vodstvom Branimirja Struklja povzročajo državi in državljanom nepopravljivo škodo. Doslej še nikoli in nikjer na svetu državnega proračuna niso blokirali z referendumom, kakor to počnejo v Sloveniji.

Predstavniki reprezentativnih sindikatov javnega sektorja so v državni zbor vložili 13.280 podpisov za začetek postopkov za referendum o zakonu o izvrševanju proračuna za leti 2013 in 2014. Predsednik državnega zbora Gregor Virant je v začetku tedna določil, da se je zbiranje podpisov volivk in volivcev v podporo zahtevi

za razpis zakonodajnega referenduma začelo minulo sredo, končalo pa se bo v torek, 22. januarja 2013. Zahtevo za razpis lahko vložijo najmanj 40 tisoč volivk in volivcev, in sicer najpozneje v sedmih dneh po preteku roka za zbiranje podpisov. Finančni minister Janez Šušteršič je ob tem napovedal, da bo vlada na ustavno sodišče vložila

zahtevo za presojo ustavnosti takšnega referenduma. Sindikati so podpise vložili, potem ko državni svet v prejšnji sestavi zaradi nesklepčnosti ni glasoval o pobudi za veto na ta zakon. Še v prejšnjem sklicu državnega sveta ga je namreč predlagala skupina državnih svetnikov s prvimi podpisanimi Štrukljem. Zakon, ki mu nasprotujejo

lahko nastane zahteva, je naredil nekaj, kar je zunaj meja zdrave presoje,« je poudaril in dodal: »Kot zdaj kaže, tudi če se nič nadaljnega ne zgodi, ustavno sodišče zagotovo ne bo moglo intervenirati v času do novega leta, kar pomeni, da bomo v januar zagotovo šli z zasilnim financiranjem,« je pojasnil in dodal, da to ogroža vse. »Najbolj skrbi, da

Po navedbah finančnega ministra sindikati povabilo k pogajanjem že imajo, dobili so ga že večkrat, vendar pa se je mogoče pogajati le o načinu, kako doseči znižanje sredstev za plače. Takšna pogajanja pa sindikati zavračajo.

v javnem sektorju, ureja način, po katerem je predvideno zmanjšanje mase plač za zaposlene v javnem sektorju.

Sabotaža razvoja in življenja

Na vložene podpise se je odzval tudi Janez Janša, ki je bil takrat v Bruslju. Dejal je, da je referendumska blokada proračuna »sabotaža razvoja in življenja sedanjih in prihodnjih generacij«. Spomnil je, da blokada pomeni, da zakon o izvrševanju proračuna ne bo začel veljati 1. januarja 2013, kot je bilo predvideno, zato bodo proračunski porabniki financirani po dvanajstinah. »Tisti, ki je vložil referendumsko pobudo na proračun, iz katere

takšno zasilno financiranje ne ogroža samo nekaterih institucij, ampak tudi uporabo tistih sredstev, ki so pravzaprav edina na voljo za ponoven zagon rasti, to je sredstev iz evropskih skladov,« je med drugim še opozoril predsednik vlade. Slovenija ima namreč še velik del neizkoriščenih sredstev iz obstoječe finančne perspektive 2007–2013. Janša je tudi tokrat spomnil, da je proračun v razvojnem delu osredotočen na uporabo teh sredstev. »Če bo zdaj blokiran, bomo zamudili čas, ker nam teče že voda v grlo zaradi zamud iz prejšnjih obdobj. V času, ko najbolj potrebujemo te stotine milijonov evrov za investicije, novo rast

Teško se je pogovarjati z nekom, ki zavrača pogovore

Finančni minister Janez Šušteršič je na vprašanje, ali bodo stopili naproti sindikatom, da bi se izognili proračunskemu referendumu, odgovoril, da je »teško iti naproti nekomu, ki zavrača pogovore«. »Mi smo že večkrat povedali, o čem smo se pripravljali pogovarjati in na kakšen način. Če bi te pogovore začeli, mislim, da bi tudi skozi prišli do nekih odločitev, ki bi bile morda na koncu blizu temu, o čemer sedaj govorijo sindikati. A treba se je uvesti, in če oni zavračajo pogovore o čemer koli drugem kot o nekem odstotku, potem se nimamo o čem pogovarjati,« je dejal Šušteršič. Ob tem je ponovil, da pobuda sindikatov pomeni, da v tem trenutku nimamo veljavnega proračuna za prihodnje leto, da bomo morali pripraviti financiranje po dvanajstinah, kar pa pomeni, da ne moremo začeti izvajati nobenih novih programov in da ne moremo prevzemati obveznosti več kot za tri mesece.

Janez Šušteršič, minister za finance

in delovna mesta, bo dostop do teh sredstev zaradi blokiranja lastnega proračuna pravzaprav preprečen,« je dejal premier.

Sindikalisti onemogočajo Na finančnem ministrstvu so prepričani, da se predstavniki sindikatov ne zavedajo vseh negativnih posledic referendumске pobude, ki bo onemogočila gospodarsko in javnofinančno okrevanje Slovenije in še poglobila učinke krize v državi. Poudarili so, da bo zaradi referendumске pobude izvrševanje proračuna za leto 2013 oteženo že z januarjem, saj bo nastala podobna situacija, kot če proračun ne bi bil sprejet. To pa pomeni, da bo vlada primorana sprejeti sklep o začasnem financiranju proračuna, tako da bo lahko za tekoči mesec porabila največ eno dvanajstino sredstev, ki so bila v primerljivem obdobju porabljena v preteklem letu. Tudi na ministrstvu pravijo, da referendumska pobuda ne bo imela le negativnih finančnih posledic, ampak tudi močan zaviralni vpliv na že načrtovane razvojne ukrepe, ki jih predvideva predlog proračuna za prihodnje leto. Ukrepi začasnega financiranja proračuna namreč pomeni, da ne bo mogoče zagotoviti dodatnih sredstev, ki so predvidena za politiko zaposlovanja, za podjetništvo in za nekatere investicije, pomeni pa tudi oteženo črpanje evropskih sredstev in izvajanje samo tistih programov, ki so se izvajali v letošnjem letu, so pojasnili na ministrstvu. Prav tako se bodo pogodbe lahko sklepale le za obdobje začasnega financiranja, kar pomeni, da jih ne bo mogoče sklepati za več kot tri mesece in ne za naprej, so zapisali. »Ravno na tem pa temeljijo vsi investicijski projekti v proračunu in črpanje evropskih sredstev,« so dodali in poudarili, »da bi bila v primeru financiranja po dvanajstinih najbolj prizadeta področja gospodarstva, kmetijstva, okolja, prometa in zdravja, področja torej, na katerih proračun za leto 2013 povečuje porabo«.

Različna mnenja Na vložitev podpisov za referendumski postopek o zakonu o izvrševanju

Problem blokade proračuna večji, kot je videti na prvi pogled

Prvič v zgodovini kakšne parlamentarne demokracije nekdo blokira sprejetje proračuna z referendumom; tega še nikoli nikjer na svetu ni bilo, je v Bruslju poudaril premier Janez Janša. Zato v EU pričakujejo pojasnila. Janša je referendumsko dogajanje v Sloveniji pojasnil Olli Rehn, evropskemu komisarju za denarne in gospodarske zadeve. To je po Janševih besedah potencialno problem za celotno območje evra in negativen signal tudi zunaj Evrope. »Naše neodgovorno obnašanje ogroža tudi druge,« je opozoril Janša. Iz pogovora z Rehnom je po njegovih besedah jasno, da Evropska komisija natančno spremlja dogajanje v Sloveniji. A problem z najnovejšo referendumsko blokado proračuna je seveda predvsem problem Slovenije, saj so instrumenti za rešitev v njenih rokah. Poleg tega je opozoril, da je problem blokade proračuna večji, kot je videti na prvi pogled. V primeru zavrnitve proračuna za prihodnji dve leti na referendumu namreč država v roku enega leta ne more niti predlagati novih proračunskih dokumentov. To bi pomenilo, da »bi bila drža-

Janez Janša, predsednik Vlade RS, in Olli Rehn, evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve

va blokirana na celi črti, ne samo nekaj mesecev, ampak neko obdobje, ki ga z začasnim financiranjem ne bi preživela«. Slednje je tudi ključen argument, zaradi katerega pričakujejo, da referendum ne bo.

Janša: Prej ali slej bomo morali razumeti, da je zmanjkalo denarja

Na vprašanja o zahtevah protestnikov in stanju v državi je na ponedeljkovi redni seji državnega zbora odgovarjal tudi premier Janez Janša. Dejajle, da je zahteve po izboljšanju socialnega položaja mogoče realizirati samo, če se bomo manj zadolževali. Slovenija je od leta 2008 »v nemem šoku«, saj je zmanjkalo denarja, kar bomo

morali prej ali slej razumeti. Ponovil je, da vlada z ukrepi ne more izvajati politike varčevanja, ampak se trudi, da bi se čim manj zadolževali. Zahteve za izboljšanje socialnega položaja je tako mogoče realizirati le, če se bomo manj zadolževali, pravi Janša in dodaja, da kriza ne bo odpravljena čez noč.

proračuna za prihodnji dve leti so se odzvali v nekaterih poslanskih skupinah. Večina jih je bila presenečena, poslancev opozicije pa to ni presenetilo. Poslanec SDS Andrej Šircelj meni, da sindikati »očitno pozabljajo, da nam konsolidacija javnih financ daje osnovo za to, da se bomo lahko v letih 2013 in 2014 ter v naslednjih letih ukvarjali predvsem z razvojem, z vlaganji v gospodarstvo, s čimer bo tudi javni sektor v boljšem položaju«. Dodal je še, da izključno zdrave finance zagotavljajo dolgoročno stabilnost in povečujejo blaginjo ljudi, pobuda sindikatov za referendum pa pomeni odmik od začrtane

poti, da izidemo iz krize in povečamo blaginjo vseh ljudi. Vodja poslanske skupine Državlanske liste Rihard Braniselj je izpostavil, da si ne more predstavljati, da bi ustavni sodniki dovolili izvedbo tovrstnega referenduma. »Po mojem spominu se doslej še ni zgodilo, da bi imeli v Sloveniji na to temo dovoljen referendum,« je dodal. Poslanec SLS Roman Žvegljič je ravnanje sindikatov označil kot neodgovorno.

Dejal je, da je šokiran nad tem, kaj delamo s to državo in kako se obnašamo. Po njegovih besedah se v SLS zavedajo pomembnosti sindikalnega gibanja, »toda to, kar počnejo sindikati javnega sektorja z Branimirjem Štrukljem na čelu, je norčevanje iz vse države«. Te poteze nas vodijo »v objem finančnega kolapsa in izgube finančne suverenosti«, je prepričan. Za DeSUS je pobuda za začetek postopkov za razpis referenduma legitimna, a ob tem zagotavljajo, da bodo zahtevo za presojo ustavnosti takšnega referenduma, ki jo je napovedal finančni minister, podprli. Vodja njihove poslanske skupine Franc Jurša je dejal: »Menimo, da o javnih financah in proračunu ni mogoče odločati na referendumu.« Vodja poslancev NSi

Žiga Turk, minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport: »Zaradi sindikalne referendumске pobude ne bo z dopolnilom predvidenih dodatnih 23,7 milijona evrov sredstev za šolsko prehrano v celotni izobraževalni vertikali.«

Page: 20

Reach: 15000

Country: SLOVENIA

Size: 1602 cm2

Kazalo

4 / 4

Matej Tonin pa je dejal: »Vložitev referendumске pobude vidim kot taktično potezo, neke vrste izsiljevanje.« Prepričan je, da gre za zlorabo referendumске zakonodaje za utrditev pogajalskih izhodišč. »Sindikati s tem sami sebi kopljejo jamo,« je še ocenil. Opozoril je tudi, da javni uslužbenci, če zakon ne bo uveljavljen, januarja ne bodo prejeli plač. V zvezi s tem ga zanima, ali bodo nato zbrali tudi 13 tisoč podpisov za razrešitev predsednika Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije Branimirja Štruklja. Sicer pa Tonin meni, da zakon o izvrševanju proračuna ne prinaša nič dramatičnega. Poudaril je, da so neke spremembe oziroma rezi v javnem sektorju potrebni, saj je vlada na drugih področjih, denimo na področju investicij, izvedla že velik rez, tako da si nadaljnjega krčenja v to smer ni več mogoče privoščiti. Vodjo poslanske skupine SD Janka Vebra odločitev sindikatov za referendumsko pobudo ne preseneča; v SD zakonu nasprotujejo, ker neprimerno in nesorazmerno posega v sistem javnih plač. V Pozitivni Sloveniji pa so sprenevedavo poudarili, da niso naklonjeni referendumom, vendar pa ta referendum podpirajo. Do delovanja sindikatov so bili kritični tudi v podmladkih strank SDS, SLS in NSi, saj menijo, da zavirajo reševanje Slovenije.

Pod vprašajem 520 mio evrov

Posamična ministrstva že ugotavljajo, da je zaradi vloženih podpisov za začetek postopkov za referendum pod vprašajem približno 520 milijonov evropskih sredstev. Tudi RTV Slovenija na primer ne bo imela pravne podlage za pobiranje prispevka, aktivna politika zaposlovanja bo okrnjena v vrednosti približno 44 milijonov evrov, za ukrepe razvoja podeželja in stabilizacijo trga v višini 33 milijonov evrov, približno 45 milijonov evrov bo manj za spodbude za rast in razvoj podjetij. Približno 185 milijonov evrov bo manj za ravnanje z odpadki, lokalna razvojna infrastruktura bo utrpela pomanjkanje v višini približno 40 milijonov evrov, za podporo

Gospodarski minister Radovan Žerjav:
»Pod vprašajem je 520 milijonov evrov evropskih sredstev.«

tehnološkim razvojnim projektom pa bo približno 19 milijonov evrov manj.

Blokirani tudi javni razpisi

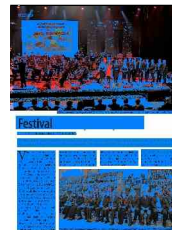
Med prvimi se je oglasil tudi gospodarski minister Radovan Žerjav in zahtevo sindikatov javnega sektorja za referendum označil za neodgovorno. Pri tem bo oškodovan realni sektor, ki je krizo najprej in najbolj občutil. Dejal je, da je ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo nameravalo za področje podjetništva in konkurenčnosti v letu 2013 bistveno povečati črpanje evropskih sredstev. S 109 milijonov evrov, kot jih je bilo za to področje na voljo v letošnjem letu, bi jih v letu 2013 zvišali na 130 milijonov evrov. Tako bi finančno podprli projekte za zagotovitev novih inovativnih podjetij, vlaganja v raziskave, investicije in podobno. Zadržanje izvajanja proračuna pomeni, da ministrstvo ne bi moglo realizirati niti novih javnih razpisov niti že sprejetih obveznosti, kar bi praktično »ubilo« podjetništvo in konkurenčnost. Opozoril je še, da so evropska sredstva praktično edina razvojna sredstva, ki jih ima Slovenija na voljo, pomenila pa bi tudi pomembno spodbudo za ta hip shirano slovensko gradbeništvo. Zaradi manjka dodatnih sredstev za področje podjetništva in konkurenčnosti bi ostalo nerealiziranih približno 1.200 zaposlitev.

Dražje vozovnice Nadaljnja posledica sindikalne pobude za referendum bodo tudi dražje vozovnice za dijake in študente. Z novim letom bo mesečna vozovnica na razdalji do 90 kilometrov stala 35 evrov, vozovnica za deset voženj pa 25 evrov. Za mestni

promet bodo upravičenci morali doplačati do 15 evrov. Iz urada vlade za komuniciranje (Ukom) so sporočili, da bodo sindikalno pobudo za referendum »neposredno v svojih žepih« občutili predvsem dijaki in študenti ter njihovi starši, saj je po njihovih navedbah ogrožen izjemno dobro sprejet model subvencioniranja javnega prevoza, ki ga je s 1. septembrom uvedlo ministrstvo za infrastrukturo in prostor. Zaradi razpisa referenduma in posledično začasnega financiranja proračuna po dvanajstih ministristvo namreč ne bo imelo dovolj sredstev za izvajanje subvencioniranja mesečnih vozovnic v enaki višini kot doslej, zato bo prišlo do dviga cen.

Manj denarja Kot tretje se je oglasilo ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ), ki ga vodi Žiga Turk. Sporočili so, da zaradi pobude za referendum ne bo mogoče odpraviti težav z zagotavljanjem šolske prehrane, športne

organizacije bodo ostale brez denarja, negativne posledice bodo tudi v visokem šolstvu in znanosti. Zaradi sindikalne referendumске pobude ne bo z dopolnilom predvidenih dodatnih 23,7 milijona evrov za šolsko prehrano v celotni izobraževalni vertikali. To pomeni, da ne bo mogoče odpraviti težav s šolsko prehrano, ki so se pojavile z uveljavitvijo cenzusov Svetlikovega zakona pa tudi s spremembami, ki jih je prinesel zakon za uravnoteženje javnih financ. Športne organizacije bodo ostale brez denarja za treninge in tekmovanja, saj ta društva niso upravičena do financiranja po dvanajstih. Prav tako bo v letu 2013 prišlo do zastoja dejavnosti umetniških javnih zavodov, Slovenskega filmskega centra in Javne agencije za knjigo ter Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti v Sloveniji, saj ne bodo dobili odločb za leto 2013, dodajajo. Brez skoraj 42 milijonov evrov bosta ostala tudi visoko šolstvo in znanost. ■

V športni dvorani v Kočevju je v nedeljo zvečer potekal prvi festival slovenske domoljubne pesmi z naslovom Mati domovina.

Festival domoljubne pesmi

Lucija Kavčič, foto: Daniel Novakovič/STA, Matic Štojs

Slovinci imamo le eno domovino: to sporočilo je nosil prvi festival slovenske domoljubne pesmi z naslovom Mati domovina, ki je potekal v Kočevju. Domoljubje je zelo pomembno, saj pripomore k preživetju naroda v kriznih časih, kakršni so danes.

V športni dvorani v Kočevju je v nedeljo, 16. decembra, zvečer potekal prvi festival slovenske domoljubne pesmi z naslovom Mati domovina. Prireditev, ki je s poklonom domovini prek glasbe združevala na videz nezdržljivo, se je udeležil tudi predsednik vlade Janez Janša. Festival je presegel najrazličnejše, praviloma umetne delitve ter hkrati simbolično spominjal in opominjal na svetle dneve enotnosti slovenskega naroda, ki se je izrazila v samostojni slovenski državi. Organizirali so ga po zamisli brigadirja Toneta Krkoviča, na njem pa so predstavili nabor najboljšega, »kar je slovenski glasbeni ustvarjalni potencial spravil skupaj v preteklosti«, kot so zapisali na festivalski spletni strani. Organizatorji si želijo, da bi festivalska

prireditev postala tradicionalna ter bi povezovala Slovence doma in po svetu. Sodelovali so občina Kočevje, SKUD Mati Domovina, Javni sklad republike

Slovenije za kulturne dejavnosti, Opera in balet Ljubljana ter RTV Slovenija. Prireditev sta povezovala Nataša Bolčina Žgavec in Roman Končar.

Od CD do festivala Zgodba festivala slovenske domoljubne pesmi se je začela s pesmijo Mati domovina, ki jo je Krkovič spenil v počastitev dvajsetletnice

Prireditev, ki je s poklonom domovini prek glasbe združevala na videz nezdržljivo, so se udeležili tudi predstavniki vlade.

Prireditev sta povezovala Nataša Bolčina Žgavec in Roman Končar.

samostojne slovenske države. Z njo je na simboličen način želel hkrati zapeti materi in domovini. Pesem je na zgoščenci posneta v dvajsetih različnih glasbenih žanrih s pomočjo več kot dvajsetih slovenskih glasbenih izvajalcev. Po izkušnji z zgoščenko se je Krkovič lotil še nadgradnje projekta in tako se je rodila zamisel o festivalu slovenske domoljubne pesmi. »Podvig je Krkoviču tudi uspel; nastala je zgoščenska, ki ji na Slovenskem ni para. Dvajset različnih glasbenih priredb Tonetove osnovne skladbe tako tvori prav poseben šopek, namenjen tako materi kot domovini. Nemirni ustvarjalni duh, ki je Tonetu še kako lasten, ga je gnal v nov podvig. Zamisel o 1. festivalu slovenske domoljubne pesmi se je ponujala kar nekako sama po sebi in Tone je z neverjetno energijo zasnoval nekaj, kar smo vsi skupaj nestrpnost čakali. ... Prireditev bo uvodni poklon domovini, glasba bo združevala tudi na videz nezdržljivo v časih, ki so vse prej kot mirni. Presegla bo najrazličnejše, praviloma umetne delitve. In bo – omenjena festivalska prireditev – postala tradicionalna stalnica, ki bo povezovala slovenski živelj doma in po svetu, hkrati pa simbolično spominjala in opominjala na svetle dneve enotnosti slovenskega naroda, ki je rezultirala v samostojni slovenski državi. Ker je to ne le smiselno, temveč celo nujno

potrebno, da smo lahko 'stali inu obstali'. Še kako je potrebno, da se ustvarja in poje domovini. Da se ceni in spoštuje. Vedno in povsod. Ker je ena sama in edina. Kakor mati. Ker je vrednota, ki si zasluži našo nenehno pozornost,« so še pred festivalom zapisali na spletni strani festivala slovenske domoljubne pesmi *Mati domovina*.

Poklon domovini Na prvem festivalu slovenske domoljubne pesmi so torej v nedeljo, 16. decembra, v športni dvorani v Kočevju poleg več pevcev in ansamblov nastopili tudi veliki revijski orkester SNG Opera in balet Ljubljana, orkestra Slovenske vojske in policije, Mešani pevski zbor KGBL Ljubljana in Slovenski oktet. Pod umetniškim vodstvom Tomaža Habeta so peli sopranistka Norina Radovan, tenorist Branko Robinšak ter baritonista Jože Vidic in Robert Vrčon. Poleg njih so nastopile različne skupine: narodnozabavni Ansambel Franca Miheliča, Ansambel Spev, zasedba Nova legija in pop-rokerji Faraoni. Prireditev so popestrili tudi priznani slovenski pevci Eva Černe, Nuša Derenda, Ana Dežman, Nuška Drašček, Neža Drobnič, Irena Vrčkovnik, Tomaž Domicelj, Aleksander Mežek in Oto Pestner. Posnetek prireditve si je bilo mogoče ogledati v sredo, 19. decembra, ob 20.05 na 1. programu TV Slovenija.

Volilna komisija

V Ilirski Bistrici se požvižgajo na opozorila Čebašek-Travnikove

Veronika Rupnik Ženko

“Zaradi nedopustnega posega v volilno pravico” pri županu Ilirske Bistrice, ki že skoraj eno leto ovira potrditev mandata nadomestnemu občinskemu svetniku, je posredoval celo varuh človekovih pravic.

ILIRSKA BISTRICA. Na župana občine Ilirska Bistrica Emila Rojca leti vse več očitkov o samovoljnem ravnanju. Po zapletih, zaradi katerih občina Ilirska Bistrica ni sodelovala pri volitvah v državni svet, občinska opozicija opozarja tudi na županovo oviranje potrditve mandata nadomestnemu občinskemu svetniku Igorju Štembergerju (Zares). Po odstopu ene od svetnic postopka namreč ni bilo mogoče izpeljati, ker je občinski volilni komisiji že pred poldrugim letom potekel mandat, župan pa že skoraj eno leto zavrača z imenovanjem novega sestava volilne komisije, ki je sicer obvezen organ v sestavi lokalne skupnosti.

Župan se izgovarja na stranke in liste

Pri županu je zato pred kratkim posredovala celo varuhinja človekovih pravic dr. Zdenka Čebašek Travnik. Poudarila je, da varuh človekovih pravic meni, »da neimenovanje občinske volilne komisije lahko predstavlja kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin zaradi nedopustnega posega v volilno pravico nadomestnega člana občinskega sveta ter da se zaradi nepopolne sestave občinskega sveta postavljajo tudi vprašanja o zakonitosti delovanja občinskega sveta«. Da je nezaslišano, da se občinska volilna komisija ne imenuje, meni tudi pravnik dr. Rajko Pirnat, ki tudi sam opozarja, da je nadomestnemu svetniku na ta način kršena volilna pravica. Kljub temu pa občinski svet po njegovih besedah lahko odloča tudi brez

enega člana.

Ilirskobistriškemu županu **Emilu Rojcu** je varuh predlagal, da najkasneje do 14. decembra skliče sejo občinskega sveta in nanjo uvrsti glasovanje o županovem predlogu članov občinske volilne komisije oziroma o morebitnih drugih predlogih kandidatov, ki bi jih predlagali člani občinskega sveta. Prav tako je predlagal, da župan svetnike seznanji z mnenjem varuha in mu najkasneje do 18. decembra posreduje zapisnik seje z rezultati glasovanja o kandidatih. Toda župan Rojč ni storil nič od predlaganega. Nasprotno, kot nam je dejal, tega niti v prihodnje ne namerava storiti, saj da je stranke in liste pred časom že pozval k podaji predlogov, pa ni dobil dovolj predlogov, in da naj zadevo prevzame občinska komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Toda varuh meni, da bi moral župan, po predhodnem posvetovanju s člani občinskega sveta, občinskemu svetu sam predlagati kandidate za člane občinske volilne komisije. »Župan je namreč predlagatelj sklica seji občinskega sveta ter gradiva, ki naj ga ta na svoji seji obravnava,« so nam odgovorili in dodali, da ne vidijo nobenih pravnih ovir, ki bi županu preprečevale oziroma onemogočale izpolnitev varuhovega predloga, zato so svoj predlog ponovili. Odgovor župana pričakujejo najkasneje do 3. ja-

nuarja.

»Župan je ogrozil moje delovno mesto«

Nesojeni nadomestni svetnik **Igor Štemberger** meni, da je župan, ki bi moral biti varuh zakonitosti in ustavnosti, prvi, ki ustavne pravice krši. »To je odraz njegovega pojmovanja demokracije in je tej isti demokraciji celo v posmeh.« Štemberger, ki je o primeru obvestil vse glavne državne institucije, je razočaran, da je edina institucija, ki je odreagirala, varuh človekovih pravic. »Žal pa so njegove odločitve za lokalne šerife, kot je Emil Rojč, nezavezujoče.« Odgovor župana na posredovanje varuha pa je bila po Štembergerjevih besedah prekinitev pogodbe med občino Ilirska Bistrica in Javnim skladiščem RS za kulturne dejavnosti, kjer je Štemberger zaposlen kot vodja ilirskobistriške območne izpostave, »seveda pod krinko varčevalnih ukrepov, s čimer je ogrozil moje delovno mesto«.

Ostane mu še ustavna pritožba

Štemberger je sicer že izkoristil tudi drugo možnost za potrditev mandata. Zoper župana je vložil tožbo na upravno sodišče, ki mu je tudi potrdilo mandat občinskega svetnika, a se je župan Rojč pritožil. Vrhovno sodišče pa je nato sodbo razveljavilo, ker da je bila tožba vložena prepozno. Štemberger namreč tožbe ni vložil v osemdnevnem roku po tem, ko je župan občinski svet obvestil o odstopu svetnice, saj, kot je dejal, za to ni vedel in »tega ne bi vedel še danes, če ne bi sam opravil poizvedovanja«. Ker meni, da je s tako interpretacijo zakona s strani vrhovnega sodišča pravno varstvo nadomestnemu svetniku v praksi onemogočeno, razmišlja o pritožbi na ustavno sodišče. x

Nezaslišano je, da se občinska volilna komisija ne imenuje, saj je nadomestnemu svetniku na tak način kršena volilna pravica.

Dr. Rajko Pirnat,
ljubljska pravna
fakulteta

Zdenka Čebašek - Travnik, varuhinja človekovih pravic: Neimenovanje občinske volilne komisije lahko predstavlja kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin zaradi nedopustnega posega v volilno pravico. Fotografija: Tomaž Zaielšnik

20. december 2012 (nazadnje spremenjeno: 9:33 19. december 2012) | Primorska in Kras

V Ilirski Bistrici se požvižgajo na opozorila Čebašek-Travnikove

Vir / Avtor: Veronika Rupnik Ženko

 Všeč mi je < 0

Oznake / Tagi: [Volilna komisija](#)

Podeli z:

“Zaradi nedopustnega posega v volilno pravico” pri županu Ilirske Bistrice, ki že skoraj eno leto ovira potrditev mandata nadomestnemu občinskemu svetniku, je posredoval celo varuh človekovih pravic.

Ilirska Bistrica. Na župana občine Ilirska Bistrica Emila Rojca leti vse več očitkov o samovoljnem ravnanju. Po zapletih, zaradi katerih občina Ilirska Bistrica ni sodelovala pri volitvah v državni svet, občinska opozicija opozarja tudi na županovo oviranje potrditve mandata nadomestnemu občinskemu svetniku Igorju Štembergerju (Zares). Po odstopu ene od svetnic postopka namreč ni bilo mogoče izpeljati, ker je občinski volilni komisiji že pred poldrugim letom potekel mandat, župan pa že skoraj eno leto zavlačuje z imenovanjem novega sestava volilne komisije, ki je sicer obvezen organ v sestavi lokalne skupnosti.

Župan se izgovarja na stranke in liste

Pri županu je zato pred kratkim posredovala celo varuhinja človekovih pravic dr. **Zdenka Čebašek Travnik**. Poudarila je, da varuh človekovih pravic meni, »da neimenovanje občinske volilne komisije lahko predstavlja kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin zaradi nedopustnega posega v volilno pravico nadomestnega člana občinskega sveta ter da se zaradi nepopolne sestave občinskega sveta postavljajo tudi vprašanja o zakonitosti delovanja občinskega sveta«. Da je nezaslišano, da se občinska volilna komisija ne imenuje, meni tudi pravnik dr. **Rajko Pirnat**, ki tudi sam opozarja, da je nadomestnemu svetniku na ta način kršena volilna pravica. Kljub temu pa občinski svet po njegovih besedah lahko odloča tudi brez enega člana.

Ilirskobistriškemu županu **Emilu Rojcu** je varuh predlagal, da najkasneje do 14. decembra skliče sejo občinskega sveta in nanjo uvrsti glasovanje o županovem predlogu članov občinske volilne komisije oziroma o morebitnih drugih predlogih kandidatov, ki bi jih predlagali člani občinskega sveta. Prav tako je predlagal, da župan svetnike seznanj z mnenjem varuha in mu najkasneje do 18. decembra posreduje zapisnik seje z rezultati glasovanja o kandidatih. Toda župan Rojc ni storil nič od predlaganega. Nasprotno, kot nam je dejal, tega niti v prihodnje ne namerava storiti, saj da je stranke in liste pred časom že pozval k podaji predlogov, pa ni dobil dovolj predlogov, in da naj zadevo prevzame občinska komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Toda varuh meni, da bi moral župan, po predhodnem posvetovanju s člani občinskega sveta, občinskemu svetu sam predlagati kandidate za člane občinske volilne komisije. »Župan je namreč predlagatelj sklica sej občinskega sveta ter gradiva, ki naj ga ta na svoji seji obravnava,« so nam odgovorili in dodali, da ne vidijo nobenih pravnih ovir, ki bi županu preprečevale oziroma onemogočale izpolnitev varuhovega predloga, zato so svoj predlog ponovili. Odgovor župana pričakujejo najkasneje do 3. januarja.

»Župan je ogrozil moje delovno mesto«

Nesojeni nadomestni svetnik **Igor Štemberger** meni, da je župan, ki bi moral biti varuh zakonitosti in ustavnosti, prvi, ki ustavne pravice krši. »To je odraz njegovega pojmovanja demokracije in je tej isti demokraciji celo v posmeh.« Štemberger, ki je o primeru obvestil vse glavne državne institucije, je razočaran, da je edina institucija, ki je odreagirala, varuh človekovih pravic. »Žal pa so njegove odločitve za lokalne šerife, kot je Emil Rojc, nezavezujoče.« Odgovor župana na posredovanje varuha pa je bila po Štembergerjevih besedah prekinitve pogodbe med občino Ilirska Bistrica in Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti, kjer je Štemberger zaposlen kot vodja ilirskobistriške območne izpostave, »seveda pod krinko varčevalnih ukrepov, s čimer je ogrozil moje delovno mesto«.

Ostane mu še ustavna pritožba

Štemberger je sicer že izkoristil tudi drugo možnost za potrditev mandata. Zoper župana je vložil tožbo na upravno sodišče, ki mu je tudi potrdilo mandat občinskega svetnika, a se je župan Rojc pritožil. Vrhovno sodišče pa je nato sodbo razveljavilo, ker da je bila tožba vložena prepozno. Štemberger namreč tožbe ni vložil v osemdnevnem roku po tem, ko je župan občinski svet obvestil o odstopu svetnice, saj, kot je dejal, za to ni vedel in »tega ne bi vedel še danes, če ne bi sam opravil poizvedovanja«. Ker meni, da je s tako interpretacijo zakona s strani vrhovnega sodišča pravno varstvo nadomestnemu svetniku v praksi onemogočeno, razmišlja o pritožbi na ustavno sodišče.

Nezaslišano je, da se občinska volilna komisija ne imenuje, saj je nadomestnemu svetniku na tak način kršena volilna pravica.

Dr. Rajko Pirnat, ljubljanska pravna fakulteta

Tudi jeseni si lahko literat

Desetletnica literarne sekcije novomeškega društva upokojencev - Ustvarjalni tudi v jeseni življenja

NOVO MESTO - Novomeško društvo upokojencev je v dvorani **JSKD** v Kulturnem centru Janeza Trdine predstavilo jubilejno deseto številko Snovanj, zbornika literarne sekcije Snovanja, in odprlo priložnostno razstavo likovne sekcije Jutro, ki tako kot literarna letos praznuje desetletnico delovanja.

Bilo je oktobra 2001 v Cankarjevem domu na festivalu za tretje življenjsko obdobje, kjer so tedanji predsednik novomeškega društva Ivo Šteblaj in pesnici Terezija Balažević in Rezka Povše sklenili ustanoviti literarno sekcijo društva, 22. februarja naslednje leto pa je Šteblaj na ustanovni sestanku sekcije prinesel brošuro s pesmimi štirih udeležencev literarnega srečanja upokojencev, ki je bilo le dva tedna pred tem ob kulturnem prazniku v Žužemberku.

Tako se je začelo in v desetih letih se je v sekciji zvrstilo 25 literatov - pesnikov in

piscev kratkih zgodb - in deset zbornikov Snovanj. Danes je dejavnih še petnajst literatov in vsi so se s svojimi deli predstavili tudi na prireditvi ob desetletnici, kjer so za glasbeno popestritev poskrbeli pevci upokojenskega pevskega zbora pa vnuk enega od članov literarne sekcije, ki je zapel pesem Boba Dylana in eno svojo, ter mladi harmonikar.

V jubilejnem zborniku Snovanja 2012, ki ga je uredil in oblikoval upokojeni kulturni urednik Dolenjskega lista Milan Markelj, ki je tudi mentor literarne sekcije, se literati z izbranimi pesmimi in kratkimi zgodbami predstavljajo na devetdesetih straneh, v zborniku je tudi kronika literarne sekcije, s krajšim pregledom desetletnega delovanja in s po eno sliko pa se predstavljajo tudi člani likovne sekcije Jutro Društva upokojencev Novo mesto.

I. V.

Predsednica literarne sekcije Snovanja Terezija Balažević se je skoraj vsem zaslužnim članom društva upokojencev in tudi izbranim nastopajočim zahvalila s šopkom, med drugim tudi nekdanji predsednici društva Ani Bilbija. (Foto: I. Vidmar)